

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие

ОБРАЗОВАТЕЛНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

BG05SFOP001-2.009-0140
ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ

ПАРТНЬОРСТВО ЗА

МЕСТНО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Взаимовръзки между добро управление и местно развитие.
Добрите примери на българските общини в прилагането на 12-те принципа
за добро демократично управление на местно ниво.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ “
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

12 февруари 2021

Индикатори за висока степен на гражданско ангажиране при вземането на решения от местно значение в общността

- ✓ Прилагане на принципа на партньорство между местна власт, граждани, бизнес и техните организации при формулирането, изпълнението и мониторинга на политики от местно значение.
- ✓ Активно гражданско участие за подобряване на бизнес - средата и инвестиционния климат.

Въпреки приетата посока на страната ни към демократично европейско развитие все още се наблюдава по-скоро противопоставяне отколкото взаимодействие между публичните органи и гражданите.

МЕСТНА ВЛАСТ

- ✓ Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление.
- ✓ Сред основните функции на общините са нормотворчеството в определени области, където имат правомощия и правоприлагането.
- ✓ Общинският съвет създава местната нормативна уредба, която е задължителна на територията на общината (наредби и решения) като се ръководи от националното законодателство.

Доброто местно управление се характеризира с доверие от страна на широката общественост и висока активност на гражданите в политическия и обществен живот и то не само на основата на представителната демокрация, а и като се използват редица други форми за гражданско участие.

ГРАЖДАНИ И ЮЛНЦ

❖ ОСНОВНИТЕ ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ГРАЖДАНИТЕ СА ФОРМУЛИРАНИ В ГЛАВА ВТОРА НА КОНСТИТУЦИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

❖ Гражданите на ЕС имат право да пътуват, пребивават и работят навсякъде в Съюза.

Хартата на основните права на Европейския съюз обединява в един единствен текст всички права около няколко основни принципа: човешко достойнство, основни свободи, равенство, солидарност, граждански права и правосъдие.

➤ ЗАКОН ЗА ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ:

Учредители на юридическо лице с нестопанска цел могат да бъдат български и чуждестранни юридически и дееспособни физически лица.

Законът предвижда, че ЮЛНЦ са два вида – сдружения и фондации.

Всяко сдружение или фондация може да бъде определено за извършване на дейност в обществена или в частна полза.

ГРАЖДАНИ И ЮЛНЦ

Чл. 3. (1) Юридическите лица с нестопанска цел определят свободно средствата за постигане на техните цели.

(2) Ограничения в дейността и средствата за постигане целите на юридическите лица с нестопанска цел могат да се определят само със закон.

(3) Юридическите лица с нестопанска цел могат да извършват допълнителна стопанска дейност само ако е свързана с предмета на основната дейност, за която са регистрирани, и като използват прихода за постигане на определените в устава или учредителния акт цели.

(4) Предметът на стопанската дейност се определя в устава или учредителния акт на юридическото лице с нестопанска цел.

(5) Извършването от юридическите лица с нестопанска цел на стопанска дейност се подчинява на условията и по реда, определени със законите, регулиращи съответния вид стопанска дейност.

(6) Юридическите лица с нестопанска цел не разпределят печалба.

ГРАЖДАНИ И ЮЛНЦ

През 2020 г. за 9-ти път се провежда конкурсът „Най-добър бизнес план на НПО“, а финалисти са 10 – неправителствени организации и читалища.

Конкурсът и Базарът са част от програмата „Предприемачество за нестопански организации“, която се осъществява с подкрепата на фондация „Америка за България“ и в партньорство с TELUS International Europe, УниКредит Булбанк и Аксенчър България.

<http://bcnl.org/news/koi-sa-10-te-organizatsii-i-10-te-biznes-idei-s-kauza-koito-sche-se-sastezavat-v-konkursa-nay-dobar-biznes-plan-na-npo-2020.html>

БИЗНЕС И ТЕХНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

✓ Подкатегории: Бизнес организации

1. Професионални мрежи
2. Работодателски организации
3. Търговски организации

✓ Двустранно сътрудничество → Кодекс на труда

Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 107 от 2020 г.) (1) Държавата насърчава социалния диалог и двустранното сътрудничество между синдикалните организации и организациите на работодателите по въпросите, определени в чл. 2.

(2) Представителните организации на работниците и служителите и на работодателите на национално равнище полагат усилия за развитие на социалния диалог и сътрудничеството, които да допринасят за:

1. укрепване на взаимното доверие;
2. взаимно зачитане на интересите;
3. утвърждаване на колективното трудово договаряне;
4. повишаване информираността на работниците и служителите;
5. мотивацията на работниците и служителите за активно участие в работния процес;
6. развитие и утвърждаване на корпоративната социална отговорност.

БИЗНЕС И ТЕХНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ – ДЕФИНИЦИИ:

❖ Зелена книга на Европейската Комисия

„...Декларирайки своята социална отговорност и доброволно поемайки задължения, надхвърлящи общите закони и обичайни изисквания, които трябва да се спазват при всички случаи, фирмите се стараят да повишат стандартите за социално развитие, защита на околната среда и уважение на основните права и приемат да прилагат отворено управление, да съгласуват интересите на всички заинтересовани страни в общ подход за качество и устойчивост.“

❖ Световната банка

„КСО е ангажиментът на бизнеса да допринесе за устойчивото икономическо развитие и да гарантира връзка с работниците, техните семейства, местната власт и обществото като цяло, с цел повишаване качеството на живота, което да бъде приемливо както за бизнеса, така и за развитието“.

КСО не е еднократен акт, а процес, който се основава на трите стълба на устойчивото развитие – икономически растеж, развитие на обществото и защита на околната среда.

❖ CSR Bulgaria (българска мрежа за корпоративна социална отговорност)

КСО е концепция, която компаниите доброволно внедряват в своите бизнес стратегии, така че да покажат своята дългосрочна ангажираност към устойчивото развитие на своя бизнес, обществото и околната среда.

ЗАКОН ЗА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Чл. 17. (1) Местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност в сферата на:

1. общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация;
2. устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея;
3. образованието;
4. здравеопазването;
5. културата;
6. благоустрояването и комуналните дейности;
7. социалните услуги;
8. опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси;
9. поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници;
10. развитието на спорта, отдиха и туризма;
11. защитата при бедствия.

ЗАКОН ЗА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Чл. 28. (1) **Заседанията на общинския съвет и на неговите комисии са открити.** По изключение общинският съвет може да реши отделни заседания да са закрити.

(2) Гражданите могат да присъстват на заседанията на общинския съвет и на неговите комисии, като заемат специално определените за тях места.

(3) Гражданите могат да се изказват, да отправят питання, становища и предложения от компетентността на общинския съвет, кмета или общинската администрация, представляващи обществен интерес, и да получават отговори по ред, начин и в срок, определени в правилника по чл. 21, ал. 3.

Чл. 49. (1) **Постоянните и временните комисии имат за задача:**

1. да проучват потребностите на населението в съответната област и да правят предложения за решаване на проблемите;

2. да подпомагат общинския съвет при подготовката на решения по въпроси, внесени за обсъждане и решаване;

3. да осъществяват контрол за изпълнение на решенията на общинския съвет.

(2) **В работата си постоянните и временните комисии могат да привличат външни лица като експерти и консултанти.**

(3) **Гражданите и юридическите лица могат да внасят писмени предложения и становища в комисиите на общинския съвет.**

ЗАКОН ЗА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Глава осма. ОБЩИНСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО (чл.59-61)

Чл. 59. Общините могат да си сътрудничат помежду си, с органи на изпълнителната власт, с юридически или физически лица и да създават сдружения, чрез които да постигат цели от взаимен интерес и на които да възлагат изпълнението на дейности, произтичащи от техните правомощия. Сътрудничество може да се осъществява и между разпоредители с бюджет по бюджета на една община.

Чл. 60. Основните принципи за осъществяване на общинското сътрудничество са:

1. доброволност;
2. взаимен интерес;
3. активен избор;
4. гъвкавост и динамичност;
5. прозрачност и отговорност.

Чл. 61. (1) Общинското сътрудничество се осъществява на основата на подписано споразумение за сътрудничество, което се одобрява от съответните общински съвети и първостепенни разпоредители с бюджет - когато страна е второстепенен разпоредител с бюджет по държавния бюджет.

ПРИМЕРИ ЗА ПАРТНЬОРСТВО

- ❖ Партньорство между община и ЮЛНЦ въз основа на сключен договор за сътрудничество, споразумение за съвместна дейност или писмо за подкрепа и др.
- ❖ Партньорство между община и ЮЛНЦ за реализиране на конкретен проект, финансиран с европейски средства или други донори.
- ❖ Създаване на обществен или консултативен съвет към кмета или общински съвет, с участието на ЮЛНЦ.

СЪДЪРЖАНИЕТО НА СПОРАЗУМЕНИЕТО Е РЕГЛАМЕНТИРАНО ОТ ЗАКОНА

ПРИМЕРИ ЗА ПАРТНЬОРСТВО

❖ ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ЗА МЕСТНИ ИНИЦИАТИВИ ОТ ОБЩИНСКИЯ БЮДЖЕТ НА КОНКУРСЕН ПРИНЦИП

- свързани с подобряване на жизнената среда, екологията, доброволчеството, гражданското участие, образованието, културата, социалните дейности и пр.

❖ ВЪЗЛАГАНЕ НА ПУБЛИЧНИ УСЛУГИ ОТ ОБЩИНИТЕ НА ЮЛНЦ ПО ЗОП

- гарантира спазването на принципите на публичност, прозрачност и отчетност.

❖ МЕСТНИ ИНИЦИАТИВНИ ГРУПИ

- задължително включва ЮЛНЦ и община или общини на територията на МИГ.

Фондация “Пловдив 2019”

- ❖ Решението Пловдив да кандидатства за титлата ЕСК е взето през 2010 г., когато група пловдивски интелектуалци и общественици се обединяват около тази кауза и изготвят МЕМОРАНДУМ ЗА КАНДИДАТУРАТА НА ПЛОВДИВ ЗА ЕСК.
- ❖ Общинска Фондация Пловдив е учредена на 27.09.2011 г. с решение на ОС Пловдив
- ❖ Фондация “Пловдив 2019” подготвя кандидатурата на Пловдив за титлата и работи за реализацията на проекта “Пловдив – Европейска столица на културата 2019” и осъществяването на програма Наследство като част от инициативата.
 - Основна цел на Европейска столица на културата е повишаване ръста на туризма в градовете.
 - Европейска столица на културата е финансираща програма.
 - Градовете Европейски столици на културата за конкретна година се съревновават помежду си за наградата “Мелина Меркури”.

Градовете-побратими Европейски столици на културата в една година, независимо от броя им, осъществяват партньорски проекти и си взаимодействат. Всеки от тях може да получи наградата “Мелина Меркури” и успехът им зависи по-скоро от нивото на сътрудничество помежду им, а не от конкуренцията.

ЕВРОПЕЙСКА СТРАТЕГИЯ ЗА ИНОВАЦИИ И ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ НА МЕСТНО НИВО

Стратегията за иновации и добро управление на местно ниво на Съвета на Европа е приета на 15-тата сесия на Конференцията на европейските министри, отговорни за местното и регионално управление на СЕ, през октомври 2007 г. във Валенсия, Испания.

Правителството на Република България с Протоколно решение № 37 от 04.10.2007 г. одобрява Стратегията и дава съгласие за участие на страната в нейното пилотно изпълнение. Така България стана една от първите държави членки на Съвета на Европа, които стартираха прилагането на Стратегията.

Целите на Стратегията са да поставят гражданите в центъра на всички демократични институции; да подобряват качеството на предлаганите местни публични услуги и да създават и утвърждават институционални предпоставки за по-добро местно самоуправление в съответствие с Европейската харта за местно самоуправление и други стандарти на Съвета на Европа.

- ❖ <https://www.mrrb.bg/bg/administrativno-teritorialno-ustrojstvo/dobro-demokraticno-upravlenie/evropejska-strategiya-za-inovacii-i-dobro-upravlenie-na-mestno-nivo/>

ЕВРОПЕЙСКА СТРАТЕГИЯ ЗА ИНОВАЦИИ И ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ НА МЕСТНО НИВО

Стратегията съдържа 12 принципа за добро демократично управление на местно ниво:

1. Честно провеждане, представителност и обществено участие по време на избори - да се осигурят реални възможности за всички граждани да упражняват правото си на глас по въпроси от обществен интерес;
2. Отзивчивост - да се осигури непрекъснато във времето посрещане на нуждите и законно обосноващите очаквания на гражданите от страна на местните власти;
3. Ефикасност и ефективност - да се гарантира постигане на целите чрез оптимално използване на наличните ресурси;
4. Откритост и прозрачност - да се осигурява обществен достъп до информация и да се улеснява разбирането за това, как се решават обществено значимите въпроси;
5. Върховенство на закона - да се гарантира честност, безпристрастност и предсказуемост;
6. Етично поведение - да се гарантира, че общественият интерес е поставен над личните интереси;

ЕВРОПЕЙСКА СТРАТЕГИЯ ЗА ИНОВАЦИИ И ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ НА МЕСТНО НИВО

Стратегията съдържа 12 принципа за добро демократично управление на местно ниво:

7. Компетентност и капацитет - да се гарантира, че местните представители на населението, както и назначаемите служители са в състояние да изпълняват своите задължения;
8. Иновации и отвореност за промени - да се гарантира, че се извлича практическа полза от въвеждането на нови решения и добри практики;
9. Устойчивост и дългосрочна ориентация - да се взимат под внимание интересите на бъдещите поколения;
10. Стабилно финансово управление - да се гарантира целенасочено и продуктивно използване на обществените фондове;
11. Човешки права, културно разнообразие и социално единство - да се гарантира, че са защитени всички граждани и е зачетено човешкото им достойнство, както и това, че никой от тях не е дискриминиран или изключен от обществения живот;
12. Отчетност - да се гарантира, че избираемите представители на властта и назначаемите общински служители поемат и носят отговорност за своите действия.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ